

باسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دانشکده دندانپزشکی

فرم طرح درس روزانه

مشخصات کلی:

عنوان درس: آموزش پزشکی (۱)	کد درس:	نوع واحد: عملی
پیش نیاز: ندارد	۱۸۱۲۹۲۰۱	گروه هدف: دانشجویان دوره دستیاری تخصصی دندانپزشکی
تعداد دانشجویان: ۱۴ نفر	تعداد واحد: ۱	نیمسال: اول
زمان برگزاری: دو شنبه ها ۱۳-۱۰	محل برگزاری: سالن کنفرانس گروه آموزش پزشکی	

اطلاعات مدرس:

مدرس درس: دکتر غلامعلی دهقانی - استادیار گروه آموزش پزشکی

محل دفتر کار مدرس: مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - گروه آموزش پزشکی

شماره تلفن: ۰۵-۳۳۳۶۲۷۰۰ داخلی ۲۶۲ Email: dehghani_gholamali@yahoo.com

شرح دوره:

در طول این دوره، دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم و اصول آموزش پزشکی، می توانند دانسته های خود را در موقعیت های آموزشی مورد استفاده قرار دهند. تاکید دوره بر آن است که فراگیران قادر باشند ضمن بکارگیری مهارت های تفکر انتقادی و تاملی، فرآیند برنامه ریزی درسی را مورد بررسی قرار دهند و فعالانه در برنامه ریزی و تدوین طرح دوره و درس شرکت نمایند.

هدف کلی دوره:

هدف از دروس آموزش پزشکی (۱)، کسب توانمندی لازم توسط دستیار برای آماده سازی او جهت مشارکت در تدریس و ارزشیابی در دروس نظری، کارگاهی، پیش بالینی و بالینی در رشته تخصصی خود می باشد.

رئوس محتوای آموزشی (سرفصل ها):

- نقش یک هیئت علمی در زمینه آموزش
- اصول یاددهی - یادگیری
- انواع یادگیری
- مهارت های فرآیند تدریس
- ویژگی ها و وظایف استاد
- طرح درس

- اهداف آموزشی
- اصول تهیه محتوای آموزشی
- متن سخنرانی
- متن پرسش و پاسخ
- آموزش در گروه‌های کوچک
- روش‌های مختلف آموزش گروهی
- ایفای نقش و شبیه سازی
- آموزش در کلینیک
- وسایل کمک آموزشی
- تخته های هوشمند
- تهیه پاورپوینت

جدول اهداف جلسات تدریس:

تیمار و جلسه	اهداف جلسه	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
جلسه اول	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با نقشهای آموزشی اساتید.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <p>(۱) انواع نقشهای آموزشی یک هیئت علمی (نقشهای دوازدهگانه) را تبیین نماید.</p> <p>(۲) ویژگیهای یک استاد در آموزش عالی را شرح دهد.</p> <p>(۳) متغیرهای تاثیرگذار در تدریس را بحث نماید.</p>	شناختی	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحثها	کلاس درس	۱۰۰ دقیقه	رایانه، پاورپوینت و وایت برد	ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم
		شناختی	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحثها	کلاس درس	۴۰ دقیقه		
		شناختی	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحثها	کلاس درس	۴۰ دقیقه		
جلسه دوم	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران آموزش و یادگیری بزرگسالان.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <p>(۱) ارکان آموزش در دانشگاه و ارتباط آنها با یکدیگر را تبیین نماید.</p> <p>(۲) انواع نقش های آموزشی یک استاد را شرح دهد.</p> <p>(۳) ویژگیها و وظایف یک استاد را توضیح دهد.</p> <p>(۴) متغیرهای تاثیرگذار در تدریس اثربخش را شرح دهد.</p> <p>(۵) تفاوت رویکردهای استاد محوری و دانشجو محوری را بیان نماید</p>	شناختی				۲۰ دقیقه	رایانه، پاورپوینت و وایت برد	ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم
		شناختی				۸۰ دقیقه		
		شناختی	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	مشارکت فعال در بحثها	کلاس درس	۲۰ دقیقه		
		شناختی				۳۰ دقیقه		
		شناختی				۳۰ دقیقه		

جلسه سوم	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با مفاهیم و کلیات برنامه ریزی درسی.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) مفاهیم اولیه برنامه درسی را تعریف کند. (۲) مفهوم برنامه ریزی درسی را شرح دهد. (۳) مبانی برنامه درسی را توضیح دهد. (۴) انواع مدل‌های برنامه درسی را تبیین نماید. (۵) جهت گیری های اساسی در طراحی برنامه درسی را بیان کند. (۶) انواع برنامه درسی را شرح دهد. (۷) دیدگاه‌های مختلف درخصوص عناصر برنامه درسی را شرح دهد. (۸) مراحل برنامه درسی را بیان نماید. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p>	<p>سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ</p>	<p>مشارکت فعال در بحثها</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>۲۰ دقیقه</p> <p>۳۰ دقیقه</p> <p>۱۵ دقیقه</p> <p>۲۰ دقیقه</p> <p>۴۰ دقیقه</p> <p>۱۵ دقیقه</p> <p>۲۰ دقیقه</p>	<p>رایانه، پاورپوینت و وایت برد</p>	<p>ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم</p>	
	جلسه چهارم	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با مفاهیم، روشها و فنون نیازسنجی.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) انواع تعاریف از مفهوم نیاز را تشریح کند. (۲) ضرورت نیازسنجی آموزشی را توضیح دهد. (۳) برای انجام نیازسنجی و استفاده از اصول صحیح آن اهمیت دهد. (۴) چهارچوب انجام نیازسنجی آموزشی را تبیین نماید. (۵) انواع روشها و تکنیکهای نیازسنجی آموزشی را شرح دهد (۶) با استفاده از یکی از تکنیکها و روشها، نیازسنجی انجام دهد. 	<p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>عاطفی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی</p> <p>شناختی، عاطفی</p>	<p>سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ</p>	<p>مشارکت فعال در بحثها و ارائه کنفرانس</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>۳۰ دقیقه</p> <p>۱۰ دقیقه</p> <p>۱۰ دقیقه</p> <p>۳۰ دقیقه</p> <p>۶۰ دقیقه</p> <p>۴۰ دقیقه</p>	<p>رایانه، پاورپوینت و وایت برد</p>	<p>ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم</p>

ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم	رایانه، پاورپوینت و وایت برد	۱۰ دقیقه ۱۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۴۰ دقیقه ۳۰ دقیقه	کلاس درس	مشارکت فعال در بحثها و ارائه کنفرانس	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	شناختی شناختی عاطفی شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با مهارت‌های فرآیند تدریس و طرح درس.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <ol style="list-style-type: none"> فرآیند تدریس را تعریف کند. تقسیم بندی مهارت‌های فرآیند تدریس را ذکر نماید. مهارت‌های مربوط به هر حوزه مهارت‌ها را تبیین نماید. در بحث گروهی از ضرورت طرح درس دفاع کند. طرح دوره را از طرح درس تمیز دهد. اجزای یک طرح درس را لیست نماید. برای یک دوره آموزشی طرح درس بنویسد. طرح درسهای موجود را مورد ارزیابی قرار دهد. 	جلسه پنجم
ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم	رایانه، پاورپوینت و وایت برد	۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۶۰ دقیقه	کلاس درس	مشارکت فعال در بحثها و ارائه کنفرانس	سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با انواع اهداف آموزشی.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <ol style="list-style-type: none"> منابع تعیین هدفها را تبیین نماید. سطوح اهداف آموزشی را شرح دهد. انواع اهداف آموزشی را بیان نماید. ویژگیهای یک هدف خوب را بیان نماید. چهار شرط هدف رفتاری را با مثال توضیح دهد. 	جلسه ششم

<p>ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم</p>	<p>رایانه، پاورپوینت و وایت برد</p>	<p>۴۰ دقیقه ۴۰ دقیقه ۴۰ دقیقه ۶۰ دقیقه</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>مشارکت فعال در بحثها و ارائه کنفرانس</p>	<p>سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ</p>	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با انواع حیطة های یادگیری.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <p>۱) سطوح یادگیری در حیطة شناختی را به همراه مثال بیان کند.</p> <p>۲) سطوح یادگیری در حیطة عاطفی را به همراه مثال شرح دهد.</p> <p>۳) سطوح یادگیری در حیطة روانی - حرکتی را به همراه مثال توضیح دهد.</p> <p>۴) برای هر حیطة یادگیری سه هدف، در سه سطح بنویسد.</p>	<p>جلسه هفتم</p>
<p>ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم</p>	<p>رایانه، پاورپوینت و وایت برد</p>	<p>۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۴۰ دقیقه ۶۰ دقیقه ۴۰ دقیقه</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>مشارکت فعال در بحثها و ارائه کنفرانس</p>	<p>سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ</p>	<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با نحوه انتخاب و سازماندهی محتوای آموزشی.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p> <p>۱) مفهوم محتوا و اصول انتخاب محتوا را شرح دهد.</p> <p>۲) انواع الگوهای سازماندهی محتوا را تبیین نماید.</p> <p>۳) اصول و معیارهای سازماندهی محتوا را توضیح دهد.</p> <p>۴) انواع شیوه های سازماندهی محتوا را با ذکر مثال توضیح دهد.</p> <p>۵) سازماندهی محتوا در آموزش پزشکی را شرح دهد.</p>	<p>جلسه هشتم</p>

						<p>هدف کلی: آشنایی فراگیران با راهبردهای آموزشی در علوم پزشکی.</p> <p>اهداف رفتاری: فراگیر پس از پایان این جلسه قادر خواهد بود:</p>	
		۱۰ دقیقه			شناختی	(۱) استراتژی آموزشی را تعریف کنید.	
		۲۰ دقیقه			شناختی	(۲) تفاوت استراتژی، روش و فن تدریس را به همراه مثال شرح دهد.	
		۱۰ دقیقه	کلاس درس	مشارکت فعال در بحثها و ارائه کنفرانس	شناختی	(۳) انواع مدل های استراتژی آموزشی را توضیح دهد.	
ارزیابی فعالیت کلاسی و پایان ترم	رایانه، پاورپوینت و وایت برد	۸۰ دقیقه		سخنرانی تعاملی و پرسش و پاسخ	شناختی	(۴) راهبردهای مربوط به استراتژی SPICES هاردن را تبیین نماید.	
		۳۰ دقیقه			شناختی	(۵) اجزاء مختلف مدل استراتژی های RIFLE را شرح دهد.	
		۳۰ دقیقه			شناختی	(۶) اجزاء مختلف مدل استراتژی های PRISMS را توضیح دهد.	

❖ منابع اصلی درس (فرانس):

۱. ملکی، حسن (۱۳۹۴). برنامه‌ریزی درسی (راهنمای عمل). مشهد: پیام اندیشه.
۲. ملکی، حسن (۱۳۹۴). مقدمات برنامه‌ریزی درسی. تهران: سمت.
۳. فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۹۵). اصول و مفاهیم اساسی برنامه‌ریزی درسی. تهران: انتشارات علم استادان.
۴. کریمی موقی، حسین (۱۳۹۴). طراحی آموزشی در علوم پزشکی. مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی.
۵. رضوی، سید عباس (۱۳۹۲). کلیات و مبانی برنامه‌ریزی درسی. اصفهان: بهتا پژوهش.
۶. بذرافکن، لیلا و همکاران (۱۳۸۸). ده گام برنامه‌ریزی درسی. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شیراز.
۷. فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۸۰). نیاز سنجی در برنامه درسی. تهران: انتشارات بال.
۸. فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۸۴). نیاز سنجی آموزشی (الگوها و فنون). تهران: انتشارات آبیژ.
۹. سیف، علی اکبر (۱۳۹۶). اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی. ویرایش هفتم. تهران.
۱۰. سیف، علی اکبر (۱۳۹۶). روانشناسی پرورشی. ویرایش هفتم. تهران.
11. Dent, J. and Harden, R.M. (2013). A practical guide for medical teachers. Fourth edition. London: Churchill Livingstone.
12. Crosby, R.H., Joy, AMEE Guide No 20: The good teacher is more than a lecturer-the twelve roles of the teacher. Medical teacher, 2000. 22(4): p. 334-347.
13. Sutkin, G., et al., What makes a good clinical teacher in medicine? A review of the literature. Academic Medicine, 2008. 83(5): p. 452-466
14. Amin, Z. and H.E. Khoo, Basics in medical education. World Scientific ,20

منابع برای مطالعه بیشتر:

- فتحی واجارگاه، کورش و همکاران (۱۳۹۳). برنامه ریزی درسی در آموزش عالی (مقدمه ای بر مفاهیم، دیدگاهها و الگوها). تهران: موسسه کتاب مهربان نشر.
- مهرمحمدی، محمود (۱۳۹۱). برنامه درسی: نظرها، رویکردها و چشم اندازها. مشهد: آستان قدس رضوی.
- میرزابیگی، علی (۱۳۸۰). برنامه ریزی درسی و طرح درس در آموزش رسمی و تربیت نیروی انسانی. تهران: انتشارات یسپرون.
- فتحی آذر، اسکندر (۱۳۹۱). روشها و فنون تدریس. تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- شعبانی، حسن (۱۳۸۲). مهارتهای آموزشی (روشها و فنون تدریس)، جلد اول و دوم. تهران: انتشارات سمت.
- سیف، علی اکبر (۱۳۹۲). اندازه گیری سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: نشر دوران.
- فیوضات، یحیی (۱۳۸۳). مبانی برنامه ریزی آموزشی. تهران: نشر ویرایش.
- سیف، علی اکبر (۱۳۷۴). طبقه بندی اهداف آموزشی. تهران: انتشارات رشد.
- فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۸۰). نیاز سنجی در برنامه درسی. تهران: انتشارات بال.
- فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۸۴). نیاز سنجی آموزشی (الگوها و فنون). تهران: انتشارات آبیژ.
- Glatthorn, A.A., Boschee, F., Whitehead, B.M. (2016). Curriculum Leadership: Strategies for Development and Implementation. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Rhodes, Joan A., ed. (2015) Advancing Teacher Education and Curriculum Development through Study Abroad Programs. IGI Global.